

aanbevelingen van de werkgroep “armoede”

aanleiding

Afgelopen jaar is er inhoudelijk gesproken in het wmo-platform SWF en de lokale wmo-raden over de adviesfunctie de gemeente SWF

Eén van ervaren problemen is dat het platform voornamelijk reageert op beleidsstukken terwijl de behoefte bestaat vóór in het proces van de beleidsontwikkeling mee te denken.

Bovendien is het WMO veld in zijn geheel nauwelijks te behappen. Alles heeft met alles te maken.

Om die reden is er het voorstel gedaan werkgroepen te ontwikkelen die, via het platform, hun bevindingen ten aanzien van een aantal onderwerpen aan de gemeentelijke beleidsmakers kunnen meegeven.

Eén van de werkgroepen is gegroepeerd rond het begrip “armoede”.

Tot nu toe zijn er door de gemeente in het kader van de transities een aantal beleidsstukken ontwikkeld waaronder een visie. De nadruk ligt op preventie, jeugd en de heel kwetsbaren. Vanaf januari 2015 krijgt de gemeente wederom nieuwe taken en daardoor de verantwoordelijkheid voor nieuwe doelgroepen.

wat wil de werkgroep armoede bereiken/vraagstelling

De werkgroep armoede wil de beleidsmakers adviezen geven hoe het armoedevraagstuk benaderd zou kunnen worden vanuit de gezamenlijke expertise van de deelnemers.

deelnemers:

Mattie Post,	lid lokale wmo adviesraad, voorheen Nijefurd
Lolke Kroes,	screeener voedselbank zuidwest Friesland
Agatha Vreeling,	voorzitter WWB platform swf
Tjitske Feersma,	schoolmaatschappelijk werker
Kees van Kordelaar,	diaconaal opbouwwerker
Sietske Hofman,	lid db wmo Swf
Hanny Huizinga,	ouderenadviseur.

De werkgroep is in drie brainstormsessies gekomen tot aanbevelingen.

conclusie/advies

Over armoede is al heel veel bekend, geschreven en onderzocht. Ook wij hebben daar gebruik van gemaakt.

Wij onderschrijven de signalen die door diaconale organisaties zijn doorgegeven aan gemeenten. Zij zijn beschreven in een onderzoek “Armoede in Nederland” verricht door diaconieën, parochiële caritasinstellingen en andere kerkelijke organisaties in Nederland in 2013.

Hieronder de aanbevelingen uit dit onderzoek aan gemeentes die ons het meest aanspreken:

- verbeter de gemeentelijke dienstverlening, investeer in laagdrempelige en persoonlijke dienstverlening. Vermijd ingewikkelde formulieren en procedures. Monitor of de digitalisering van de dienstverlening niet drempelverhogend werkt
- verlaag de wachttijden bij het aanvragen van uitkeringen en maak het verstrekken van voorschotten soepeler
- organiseer een noodfonds van derden (faciliteer, verwijst door naar) b.v. diaconale organisaties, zodat bij acute financiële nood snel geholpen kan worden

- ontwikkel een lokaal armoedebelief waarbij de financiële positie wordt versterkt van groepen die langdurig afhankelijk zijn van een sociaal minimum en geen perspectief hebben op werk of voldoende lonend werk. (toevoeging van de werkgroep: probeer verdringing op de arbeidsmarkt te voorkomen. Let op de positie van de sociale werkvoorziening)
- maak standaard gebruik van het instrument “armoede effect rapportage”; zodat bij elke nieuwe maatregel op alle beleidsterreinen vooraf en achteraf getoetst wordt of deze (de kans op) armoede vergroot
- investeer in preventie om de schuldenproblematiek te verminderen en te voorkomen. Werk daarbij samen met vrijwilligersorganisaties als b.v. SchuldHulpMaatje en Humanitas waarbij mensen met schulden begeleid worden
- investeer in de samenwerking met diaconale organisaties, belangenorganisaties, burgerinitiatieven en inloophuizen en schep voorwaarden waardoor zij in staat zijn adequaat en met de gewenste kwaliteit hun werkzaamheden te verrichten.

adviezen vanuit onze expertise

ten aanzien preventie

Preventie, preventie, preventie! Bij preventie hoort presentie. De persoon moet gekend zijn. Alle mensen een gezicht geven.

Banken, nutsbedrijven, woningcorporaties en zorgverzekeraars merken als eerste dat de rekeningen niet betaald worden:

- wend uw invloed aan dat zij snel aan de bel trekken en adequaat doorverwijzen naar hulpinstanties
- wend uw invloed aan (bv. via VNG) zodat personen niet verder in de schulden komen doordat de overheid toeslagen verrekent en belastingschuld het eerst wordt geïnd
- wend uw invloed aan om landelijk beleid te maken over kredietverstrekking door postorderbedrijven.

ten aanzien van maatwerk

Maatwerk, maatwerk, maatwerk! Vanuit onze gezamenlijke expertise leeft heel sterk:

- de aanpak van armoede is maatwerk
- persoonlijk contact is belangrijk, zo krijgt de mens een gezicht.
- problemen niet oplossen voor de persoon maar samen met de persoon. Betrek de persoon bij de oplossing, maak hem er mee verantwoordelijk voor
- de persoon maakt deel uit van de oplossing
- geef mensen de gelegenheid, voor zover mogelijk, zelf de verantwoordelijkheid te nemen voor de situatie.

aandachtspunten/aanbevelingen

Wend uw invloed aan om de bewustwording van onderwijzend personeel (geldt ook voor peuterleidsters) ten aanzien van de armoedeproblematiek van kinderen te vergroten.

Het huisbezoek van de juf zou weer terug moeten komen.

Scholen hebben vaak “potjes” zodat kinderen mee kunnen doen met allerlei activiteiten.

Maak dat goed bekend en toegankelijk, geen moeilijke formulieren invullen. Deze informatie vraagt een tactische aanpak naar de ouders toe (praktisch: een paar extra fietsen op school, zodat kinderen zonder fiets gemakkelijk mee kunnen doen).

Breng stichting Leergeld onder de aandacht.

Stimuleer sportclubs om overtollige spullen op voorraad te hebben voor ouders die het niet zelf kunnen betalen. Breng het sportfonds onder de aandacht.

Zorg ervoor dat kinderen van ouders die dat zelf niet kunnen op sociaal gebied mee kunnen doen. Hulde voor uw voorstel over het "kindpakket" voor minimagezinnen in SWF.

Onderzoek de mogelijkheid aan mensen, die van minder dan 120% van het minimum inkomen moeten rondkomen, een ov-jaarkaart ter beschikking te stellen. Deelnemen aan de samenleving betekent vooral ook mobiel zijn.

Onderzoek de mogelijkheid tot het invoeren van een minima-check. Mensen met een minimuminkomen en/of een voorziening pro-actief wijzen op andere voorliggende voorzieningen; koppel dit zo mogelijk.

Door de transitie van de AWBZ naar de WMO bestaat de kans dat kwetsbare groepen in een armoedespiraal terecht komen:

--denk hierbij aan minder opvangmogelijkheden voor beginnend dementerenden en jong volwassenen met psychiatrische problematiek.

Investeer in de mensen in het gebiedsteam.

De mensen in de gebiedsteams zullen aanwezig moeten zijn ín het gebied.

De gebiedsteams moeten laagdrempelig toegankelijk zijn.

Zorg voor een fysieke ruimte voor het team in het gebied zelf. Maak gebruik van de wijkverenigingen en ander aanwezig potentieel in het gebied.

Leg de verantwoordelijkheid van het gebiedsteam zoveel mogelijk bij het team zelf. Kies voor het model: Verantwoording achteraf.

Kies voor: *presentie in preventie*.

Het is onduidelijk of er een gemeentelijk integraal armoedebeleid is.

Advies: zo ja, maak dat dan ook duidelijk / zo nee, overweeg te komen tot zo'n beleid.

Laat de kansenbrief door het gebiedsteam onder de aandacht brengen. Neem in de kansenbrief ook de voedselbanken op.

Wederkerigheid, gelijkwaardigheid, solidariteit, geen slachtofferrol.

Relativerend, wij zullen dit probleem niet kunnen oplossen er zal in de maatschappij altijd een "onderkant" blijven.

Workum, 5 juni 2014
namens de werkgroep
Sietske Hofman